Numer 48. „ROLNIK“ 27. listopada 1908.

WIADOMOŚCI URZĘDOWE
C. K. GALICYJSKIEGO TOWARZYSTWA GOSPODARSKIEGO.

Z KOMITETU.

B) Ze spraw bieżących.

WIADOMOŚĆ

o IX. zwyczajnem posiedzeniu Komitetu c. k. Galic. Towarzystwa Gospodarskiego dnia 17. listopada 1908.

Początek o godzinie 11. przed południem.

Przewodniczący: Prezes Stanisław Brykczyński.

Obecni: Wiceprezesowie Jan Vivien i Witołd ks. Czartoryski; Bohdanowicz Stanisław, Brunicki br. Julian, Fedorowicz Tadeusz, Madeyski Jan, Dr. Paygert Kornel. R. Dw. Dr. Pilat Tadeusz, Dyr. M. Pomorski Józef, Rozwadowski Wincenty, Sapiecha ks. Władysław, Schnell Oskar, Dr. Skałkowski Tadeusz, Turnau Jerzy, Kozłowiecki Adam, Dr. Lisowiecki Maryan i Dr. Szyszyłowicz Ignacy. Prócz tego jako gość Dr. Emil Roiński, wreszcie inspektor hodowlany Jan Marszałkowicz i redaktor „Rolnika“ Dr. Jan Paygert.

Nieobecność usprawiedliwili: Wiceprezes Artur Zaremba-Cielecki, następnie Dr. Włodzimierz Bolesta-Kozłowski, Dr. Mikołaj Krzysztofowicz, Dr. Andrzej ks. Lubomirski i Dr. Kazimierz hr. Szeptycki.

Prowadzący pióro: Dr. cam. August Rodakiewicz.

Przewodniczący poświęca pośmiertne wspomnienie śp. Jerzemu hr. Dunin Borkowskiemu zasłużonemu Prezesowi galic. Tow., leśnego i członkowi Oddziału podolskiego naszego Tow., który piórem i czynem spełniał sumiennie trudne zadania dzisiejszego ziemianina. Zebrani uczcili przez powstanie pamięć zasłużonego męża, a Przewodniczący polecił, by fakt ten zaznaczono w protokole.

Po przedstawieniu następnie zebranym Dra Emila Roińskiego, jako delegata Komitetu, który wspólnie z Dyr. J. M. Pomorskim brał udział w konferencyi ze Syndykatem Towarzystw roln. w Krakowie w sprawie Oddziału handl. przy Komitecie podaje Przewodniczący do wiadomości pomyślne wyniki wystaw, obesłanych ze strony naszego Tow. W szczególności na międzynarodowej wystawie chmielu w Berlinie otrzymali nasi wystawcy 1 medal złoty, 4 srebrne i 5 bronzowych; zaś na jubileuszowej wystawie owoców w Wiedniu przyznano Komitetowi dyplom honorowy.

Zakres działania Agencyi dla sprzedaży materyału rzeźnego doznał znacznego rozszerzenia na skutek porozumienia się z Głównym Zarządem Tow. Kółek roln., który przeprowadził u siebie organizacyę dla sprzedaży nierogacizny włościańskiej w ten sposób, że organizacya ta jest organem naszej Agencyi. Akcyę wdrożono już z dniem 15. października br., a po dzień dzisiejszy sprzedano w Wiedniu staraniem tej ozganizacyi 785 sztuk sztuk za łączną kwotę 244.436 K. W ten sposób wdrożyliśmy sanacyę tego handlu, która niewątpliwie przysporzy wielkich korzyści włościanom.

W uznaniu zasług, położonych przez R. Dw. Władysława Struszkiewicza w rozmaitych dziedzinach rolnictwa uchwalono jednomyślnie mianować go Członkiem korespendentem c. k. Galic. Tow. Gosp. w myśl §. 35 l. r. Statutu.

Komitet przyjął następnie do wiadomości udzielenie dyplomu honorowego b. Prezesowi Oddziału bóbreckiego i przemyślańskiego za długoletnią wytrwałą i wydatną pracę.

Przed przejściem do porządku dziennego polecił Przewodniczący odczytanie pisma, jakie otrzymał z Prezydyum c. k. Namiestnictwa, wyrażające Najwyższe podziękowanie za życzenia złożone w dniu Najwyższych urodzin.

Po wstępnem przemówieniu Wiceprezesa Jana Viviena zdawał sprawę na poufnem posiedzeniu Dr. Emil Roiński z rokowań przeprowadzonych w Krakowie ze Syndykatem Towarzystw rolniczych w sprawie Oddziału handlowego.

Dyskusyę przerwano o godz. 1½, poczem podjęta została po południu o godz. 4. i zamknięta przez powzięcie uchwał poufnych.

Na wniosek Sekcyi hodowlanej uchwalono:

I). 1. Oddawanie prosiąt obowiązk. z chlewni centralnych (dwoje za lochę), 2) Rozdział stacyj buhajów subwencyjnych na rok 1909; 3) Dokompletowanie obory zarodowej w Mikulicach 3-ma sztukami.

II). Założyć obory zarodowe: 1) Maurycy Doschot z Pauszówki — pół krwi Smthl.; 2) Mieczysław Brykczyński z Zagwoździa — pół krwi Smthl.

III). Założyć obory zarodowe gminne w: 1) Lisowicach (O. Dolina) Smthl. — R. pow. 2.000 K; 2) Rogóżnie (O. Jaworów) — Smthl. — R. pow. 2.000 K; 3) Skale (O. Borszczów) — Smthl. — R. Oddz. po 300 K rocznie do 2.000 K.; 4) Tyśmieniczanach (O. Stanisławów) — Smthl. — R. pow. 5) O. Nadwórna — Smthl.

Założyć stacye buhajów: 1) O. Lwów: Jakób Schreyer, Basiówka; 2) Adam Brochocki. Biłka król., 3) O. Pokucki, Fedor Hajowy, Turka k. Kołomyji — Smthl.; 4) O. Przemyśl: Ilko Sroka, Dobrzanka — Smthl.; 5) Wincenty Januszczak, Kuźmica, 6) Antoni Dutkowski, Leszczawka, 7) Antoni Andruch, Leszczawa dol., 8) Wasyl Masnyk, św. Trójca, 9) O. Sambor: ks. Wojciech Owoc, Stara sól, 10) O. Żółkiew: Gustaw Łączyński, Batiatycze.

V). Założyć chlewnie zarodowe: O. Bełz-Sokal: 1) ks. Emilian Kirnicki, Bobiatyn, 2) Fryderyk Weisbrod, Zboiska, 3) O. Brody Złoczów: Marya Jaworska, Ostrowczyk, 4) O. Brzeżany Podhajce: Adolf Greis, Ułanicha, 5) O. Busk-Kamionka: Hryńko Połowicz, Kozłów, 6) Sofron Kowałyk, Kupcze, 7) Tomasz Szpiech, Nahorce małe, 8) Stanisław Fischer, Jamne, 9) O. Cieszanów: Paweł Staniszewski, Lipsko, 10) Jan Pele, Lipsko, 11) Władysław Gałka, Lipsko, 12) Franciszek Wielgosz, Jędrzejówka, 13) Ignacy Grudzień c. k. adj. sąd. Cieszanów 14) Julian Dąbrowski, Nowe sioło, 15) Bolesław Jaroszewski, Dachnów, 16) O Gródek: Henryk Kintzi, Zarzyce, 17) O. Jaworów: ks. Szymon Czyczyłowicz, Koląbnica rus. 18) O. Kałusz: Henryk Mierzeński, Dubowica, 19) O Jaworów: Dr. Jan Orski, Jaworów, 20) O. Lwów: Akademia rolnicza, Dublany, 21) Adam Dienheim Brochocki, Biłka król. 22) Jakób Schreyer, Basiówka, 23) Wasyl Skokun, Piaski, 24) Józef Łacny, Dmytrowice, 25) O. Przemyśl: Edmund Słonecki, Piątkowa g., 26) O. Pokucki: Włodzimierz Huminiłowicz, Toporowce, 27) O. Sanok: Tadeusz Wasilewski, Siemuszowa, 28) O. Stryj-Żydaczów: Krystyna Michałowiczowa Bujanów, 29) Iwan Dżuryn, Jusepłycze, 30) Edmund hr. Dzieduszycki, Izydorówka, 31) O. Tarnopol: Stefan Dembiński, Łuka wielka, 32) Onufry Hefko, Kamionki, 33) Józef Jaczkowski (dopełnienie), Czernielów mazowiecki, 34) O. Tłumacz: Fed. Grydryn Szmuk, Niżniów, 35) Ołeksa Boczulak, Markowce, 36) Mikołaj Koropecki, Dolina, 37) Seweryn Deputat, Olszanica, 38) Rudolf Zagórski, Nadorożna, 39) Jan

Chmielowski, Nadorożna, 40) ks. Józef Kisielewski, Oleszcz, 41) Roman Podeśny, Hryniowce, 42) Kajetan Skibiński, Chocimierz.

VI. Założyć owczarnie i koziarnie: 1) Władysław Feliks Gniewosz, Jasionów — 10 owiec, 1 tryka zak. w Anglii, 2) O. Cieszanów: Iwan Denek, Lubliniec nowy — 10 owiec 1 tryka Cz. kraj., 3) Józef Brzyski, Chlewiska — 10 owiec 1 tryka Cz. kraj. 4) O. Tłumacz: Ant. Jan Minasiewicz, Piotrków Oxfordy kraj.

Na wniosek Sekcyi rolniczej uchwalono:

1. Zaproponować c. k Ministerstwu rolnictwa udzielenie stypendyów po 800 K. na bierzący rok szkolny następującym słuchaczom Wydziału leśnego Akademii Ziemiańskiej we Wiedniu: Marcelemu Koszycy słuch. II. roku, Stanisławowi Brodzkiemu słuch. III. roku i Walentemu Tomaszewskiemu słuch. IV. roku.

2. Powierzyć Drowi Prof. K. Miczyńskiemu opracocowanie statutu organizacyjnego i planu naukowego szkoły chmielarskiej w Brodach (Folwarki Wielkie).

3. W celu umówienia sprawy podniesienia uprawy konopi i fasoli zwołać nadzwyczajne posiedzenie Sekcyi na 25. bm. o godz. 10. rano.

4) Na posiedzenie to zawezwać instruktora uprawy lnu i konopi p. Wojciecha Chłopińskiego.

5) Udzielić Kółku Ziemianek powiatu przemyskiego na koszt urządzenia kursów gospodarstwa kobiecego wiejskiego zasiłku w kwocie 600 K. za warunkiem ewentualnej modyfikacyi szczegółów organizacyi tych kursów w myśl wniosków Komitetu.

6) Udzielić p. Zofii Krogulskiej na ukończenie kursu w szkole chowu drobiu w Zielonej stypendyum w kwocie 300 K.

7) Udzielić szkole gospodyń wiejskich w Albigowej na stypendya dla uczenic kwotę 500 K.

8) Objąć agendy rozwiązanego Towarzystwa uprawy torfowisk.

9) Z braku funduszu odmówić prośbie p. Szczerbowskiego o subwencyonowanie wydawnictwa „Skorowidz leśny“.

10) Przyjąć do wiadomości zgłoszenie Dyrekcyi Ordynacyi Przeworskiej do przeprowadzenia prób z nową maszyną do uprawy roli, skonstruowaną przez Campbela.

11) Zakupić dla bibliotek wiejskich przy Oddziałach Towarzystwa po 25 egzemplarzy dziełka „Pierwsza pomoc w nagłych wypadkach u zwierząt“ i „Choroby zakaźne — zaraźliwe u zwierząt domowych“.

12) Towarzystwu Bratniej Pomocy w Dublanach udzielić na poczet uchwalonej poprzednio subwencyi (w kwocie 500 K) na koszta wydawnictwa skryptów kwotę 250 K.

13) Zdecydowanie co do podania Tarnopolskiej Rady Oddziału o udzielenie subwencyi stacyom reprodukcyi ziemniaków w Krasówce i Klebanówce odłożyć do najbliższego posiedzenia Sekcyi, po przedłożeniu wniosków ze strony kraj. Stacyi botaniczno rolniczej.

14. W sprawie podania Dra Garbowskiego o udzielenie zasiłku na koszta ankiety o chorobach ziemniaków Sekcya oświadczyła się zasadniczo za tem, ale postanowiono przedtem zażądać szczegółowych objaśnień.

Na wniosek Sekcyi administracyjnej uchwalono:

1) Porozumieć się z Towarzystwem wzajemnych ubezpieczeń urzędników prywatnych, jako zastępczym zakładem emerytalnym co do ubezpieczenia urzędników i funkcyonaryuszów przy Komitecie w myśl ustawy z dnia 16. grudnia 1906 (dz. u. p. No. 1 ex 1907) i rozdzielić kwotę przypadającą do opłaty przez Komitet jako służbodawcę na poszczególne fundusze.

2) Wystosować do Rad Oddziałów odezwę w sprawie ubezpieczenia Sekretarzy Oddziałów i innych urzędników w myśl powołanej ustawy z uwzględnieniem w szczególności ust. VII. §. 3. tejże.

3) Przyznać dodatkowo 200 K. Oddziałowi Bełzko-Sokalskiemu na pokrycie kosztów utrzymania sekretarza-lustratora.

4) Przyznać 200 K. Oddziałowi Lwowskiemu tytułem jednorazowego datku na opłacenie kosztów podróży jednego członka Oddziału, któryby lustrował stacye ogierów buhaji subwencyonowanych oraz chlewni zarodowych.

Poczem Przewodniczący o godz. 8. wieczorem zamknął posiedzenie.

VIII. posiedzenie Centralnego Komitetu ratunkowego odbyło się dnia 21. b. m. pod przewodnictwem JE. p. Namiestnika. W posiedzeniu tem wzięli udział z ramienia Komitetu Wiceprezes Jan Vivien, dr. cam. August Rodakiewicz i Jan Mikuszewski.

Zajmowano się głównie sprawą pożyczek i uchwalono fundusz rozpożyczalny w kwocie 600.000 K podnieść do 1,000.000 K, by uwzględnić nie tylko obszary od 100—250 ha, ale także częściowo obszary poniżej i powyżej tej granicy, uwzględniając indywidualne położenie i otwierając możność uzyskania bezprocentowej pożyczki w wypadkach poszczególnych do wysokości 6000 K.

Co do grysu dla obór zarodowych, oświadczono się za zasadą, że obory, położone w powiatach nieobjętych akcyą ratunkową, uwzględnione nie zostaną.

W sprawie organizacyi handlu jajami i drobiem odbyła się konferencya d. 25. b. m., w której wzięli udział R. Dw. Władysław Struszkiewicz, M. Deutsch, Wiceprezydent austryackiej Izby handlowej w Paryżu, Rektor Józef Szpilman i dr. cam. August Rodakiewicz.

Komitet zwrócił się do Towarzystwa roln. w Wiedniu w sprawie warunków nabywania **cukru denaturowanego** dla pszczół.

Staraniem i nakładem Komitetu wydane zostały **dyplomy dla służby gospodarczej** za wierną i długoletnią służbę, których udzielać będą Prezydya Oddziałów c. k. galic. Towarzystwa gosp.

Komitet wystosował **pisma okolicznościowe** do byłego ministra rolnictwa dra Alfreda Ebenhocha i do nowomianowanego kierownika ministerstwa roln., a dotychczasowego szefa sekcyi Józefa Popa.

Komitet otrzymał **pismo z podziękowaniem** ze strony Dyrekcyi seminaryum ekonomicznego w Monachium, podpisane przez profesorów: Brentano i Lotza, za przesłane wydawnictwa i sprawozdania Komitetu do użytku tegoż seminaryum.

KRONIKA.

Prezes Stanisław Brykczyński udaje się dnia 28. b. m. do Wiednia, celem wzięcia udziału w akcie hołdowniczym dla Najjaśniejszego Pana.

Fryderyk Karol br. Rokitańsky, sprawozdawca fachowy c. k. Ministerstwa roln., bawił, d. 21. b. m. w Biurze Komitetu, celem zasięgnięcia informacyi co do rozmaitych działów działalności Tow. gosp., a w szczególności co do produkcyi karpi. Informacyj udzielił Dr. cam. August Rodakiewicz i przedłoży dodatkowo na życzenie sprawozdawcy piseinną relacyę.

Zwyżka cen opasów zapowiada się w bieżącej kampanii, o ile wiadomości z Londynu stwierdzone zostaną. W Ameryce miała bowiem wybuchnąć zaraza na bydło. skonstatowana już w Pennsylwanii, w New-Yorku i w Michigan, na skutek czego wydano zakaz wywozu. Ponieważ Ameryka zaopatruje Anglię w żywy towar, będą musieli kupcy angielscy zaopatrywać się na targach niemieckich, która to okoliczność oddziała następnie na zwiększenie eksportu naszego do Niemiec.

Oficyalna księga stad półkrwi, podjęta przez nasze Tow. zapowiada się bardzo dobrze. Prawie wszystkie

stada w kraju nadesłały metryki. Księga ta wydana i ułożona praktycznie, będzie mogła służyć do prowadzenia rodowodów późniejszych pokoleń i okazywać się będzie co trzy lata z uzupełnieniami.

ρ. **Stan bydła na Węgrzech** zwiększył się znacznie w porównaniu z rokiem ubiegłym według obliczenia Ministerstwa roln. z wiosną b. r. Wykazano mianowicie: 5,624.555 sztuk bydła rogatego (+ 328.374 = 5·83%), 1,797.664 sztuk koni (+ 9.248 = 0·51%), 4,868.928 sztuk nierogacizmy (+ 532.007 = 12·26%) i 7,549.336 sztuk owiec (+ 658.247 = 9·55%).

Zmiany w Wydziale krajowym. Wybrani na ostatniej sesyi sejmowej nowi członkowie Wydziału krajowego objęli urzędowanie. Na podstawie zarządzenia p. Marszałka krajowego członek Wydziału krajowego p. Mieczysław Onyszkiewicz, który dotychczas miał kierownictwo departamentu V. dla spraw sanitarnych, objął kierownictwo departamentu I. dla spraw gminnych, szkolnych, teatralnych i fundacyjnych; członek Wydziału krajowego dr. Szymon Bernadzikowski objął kierownictwo dapartamentu V. dla spraw sanitarnych, członek zaś Wydziału krajowego Jan Kiweluk objął kierownictwo departamentu IV. dla spraw funduszu sierocego, żandarmeryi, zakładów wojskowych, szupasowych i sądowych, który dotychczas miał były członek Wydziału krajowego Ksenofont Ochrymowicz.

W kierownictwie innych departamentów nie zaszły żadne zmiany i tak zatrzymują nadal kierownictwo: departamentu III. dla spraw rolniczych, Banku krajowego, Biura patronatu i melioracyjnych dr. Tadeusz Pilat; departamentu IV. dla spraw drogowych i kolejowych dr. Stanisław Dąbski; departameyt II. dla spraw finansowych, przemysłowych, sprzedaży soli i opłat konsumcyjnych dr. Władysław Jahl.

Komisya dla włości rentowych, wybrana na nowe sześciolecie, obradowała w dniach 19. i 20. b. m. pod przewodnictwem J. E. P. Marszałka. Obecni byli wszyscy członkowie komisyi, p. p.: Aleksander Dąmbski, Dr. Jan Hupka, Dr. Michał Korol, Klemens Torosiewicz, Dr. Damian Sawczak i Wincenty Witos. Komisya przyznała 95 pożyczek w kwocie 839.000 K. Na poprzednich posiedzeniach przyznano razem 287 pożyczek w sumie 2,765.100 K., zatem od czasu wejścia w życie ustawy kraj.: „Otworzeniu włości rentowych“ przyznała komisya ogółem 382 pożyczek w sumie 3,604.100 K.

W sprawie ochrony eksportu chmielu do Anglii podjęło Ministerstwo rolnictwa akcyę dyplomatyczną ze względu, że tamże zamierzają zastosować ustawę z rokn 1866, dotyczącą proweniencyi chmielu krajowego, również i do chmielu dowiezionego do Anglii. Ponieważ ustawa ta wymaga, aby chmiel oznaczony był nazwiskiem producenta, a w Austryi z wyjątkiem Galicyi, która w myśl przedłożeń obu Komitetów Towarzystw rolniczych, zamierza oznaczać produkt według chmielnika, sposób ten nigdzie zastosowanym nie został, zamierza Ministerstwo roln. dążyć do uzyskania u rządu angielskiego, aby w razie zastosowania powołanej ustawy do chmielu, dowiezionego do Anglii, wystarczały praktykowane dotychczas sygnatury publicznych hal cechowniczych. Przy tej sposobności zaznaczamy, że według sprawozdania generalnego konsula z Yokohamy znajduje on chmiel austryacki w Japonii, dokąd się dostaje via Hamburg jako proweniencya niemiecka.

Rada nadzorcza Banku krajowego. Wydział krajowy zamianował w miejsce p. Hipolita Bochdama, który ze stanowiska przewodniczącego Rady nadzorczej Banku krajowego zrezygnował, p. Augusta Gorayskiego, dotychczasowego zastępcę, przewodniczącym, a p. Stanisława Jędrzejowicza zastępcą przewodniczącego Rady nadzorczej Banku krajowego.

Krajowe Biuro Pracy we Lwowie przy Wydziale krajowym. Podana odmiennym drukiem miejscowość wskazuje siedzibę Biura pracy, od którego pochodzi zgłoszenie wolnych posad lub szukających pracy. Należy się zwracać wprost do odnośnego Biura, adresując wszędzie: Powiatowe Biuro pracy przy Wydziale powiatowym w . . . — Skrócenie „Lwów“ oznacza: Miejskie Biuro pracy we Lwowie, ul. Arsenalska 6. — Skrócenie „Kraj. Biuro“ oznacza: Krajowe Biuro pracy, Lwów, Wydział krajowy. — L. 1174, dnia 19. listopada 1908, Krajowy wykaz tygodniowy Nr. XLVII.

Zgłoszenia szukających pracy (miejsca poszukiwane).

Klasa I. Brody: 1 rządca po kawalersku, 4 ekonomów. 1 ekonom-pszczelarz, 1 ekonom-gospodarz do małego folwarku, 2 podleśniczych, 1 karbownik-gumienny, 4 gajowych, 1 dozorca folwarczny, gajowy. — Dąbrowa: 1 karbowy lub pisarz gospodarski (zaraz), 1 pisarz gospodarski (zaraz). — Drohobycz: 2 fornali, 1 leśniczy, 1 gajowy, 1 gajowy lub dozorca. — Kałusz: 1000 robotników do gospodarstw, ewent. fabryki lub gorzelni, 1 leśniczy, 2 rządców. — Kraków: 1 rządca. — Lwów: 6 ekonomów i pisarzy gospodarskich, 1 leśniczy, 4 gajowych, 1 dozorca gospodarski. — Łańcut: 1 ekonom rutynowany od 1. stycznia, 1 gospodarz folwarczny lub dozorca lasu. — Mościska: 1 leśniczy lub podleśniczy od 1. stycznia za 320 do 400 K i ordyn. — Myślenice: 1 podleśniczy lub leśny rutynowany, 1 ekonom lub gospodarz do samoistnego zarządu. 1 strażnik lasowy, 1 leśny lub karbowy, 2 fornali na ordynaryę do zachodniej Galicyi. — Oświęcim: 1 rządca-ekonom, umie po polsku, czesku i niemiecku. 1 gajowy lub stawowy. — Podhajce: 1 leśniczy z egz. państw. o skromnych wymaganiach z długol. praktyką, 1 ekonom młody, żonaty o skromnych wymaganiach, 1 pisarz kawaler młody, o skromnych wymaganiach. — Sanok: 4 leśniczych samoistnych, wzgl. podleśniczych, 2 ekonomów, 2 pisarzy gospodarskich, 2 leśnych. — Kraj. Biuro: 1 rządca-ekonom, lat 47, 5 kl. szkoły real. w Poznaniu, 25 lat praktyki w 5 gospodarstwach. — Tłumacz: 3 rządców, ekonomów, leśniczych. — **Klasa IV.** Brody: 1 ogrodnik, dozorca małego ogrodu, 3 ogrodników na ordynaryę. — Cieszanów: 2 ogrodników dworskich, zaraz. — Dąbrowa: 6 ogrodników zaraz. — Kraków: 2 ogrodników. — Lwów: 2 ogrodników. — Mościska: 1 ogrodnik. — Sanok: 4 ogrodników. — Kraj. Biuro: 1 ogrodnik lat 45 kawaler, uczeń kursu pomologicznego w Sztuttgardzie, z 24-letnią praktyką do większego gospodarstwa. — **Klasa VIII.** Brody: 2 stolarzy, 1 stelmach do większego folwarku. Drohobycz: 2 stelmachów. — Lwów: 6 stelmachów, 1 stelmach rutynowany. — Myślenice: 1 stelmach, miesięcznie lub na dniówkę. — **Klasa XX.** Limanowa; 2 palaczy egzaminowych. — Lwów: 2 palaczy. — Oświęcim: 1 maszynista-palacz. — **Klasa XXIII.** Brody: 2 furmanów, 1 sztangret. — Drohobycz: 1 furman, 1 sztangret. — Kałusz: 1 furman żonaty. — Lwów: 2 furmanów. — Sanok; 2 furmanów młodszych od 1 stycznia. — **Klasa XXIV.** Brody: 1 panna służąca-Polka, 1 klucznica do dworu. — Drohobycz: 2 lokai, 2 służących. — Kraków: 3 gospodynie do dworu lub na plebanię. — Lwów: 1 zarządczyni domu. 1 panna służąca. — Nowy Sącz: 1 kucharka, 1 służąca do wszystkiego. Kraj. Biuro: 1 dozorca domu, szkoły, listonosz (wysłużony żołnierz) mówi po polsku, rusku i niemiecku, 1 klucznica, panna służąca lub do towarzystwa, z szyciem i krojem, wdowa bezdzietna, lat 30. 30 K mies. całe utrzymanie i podróż. — **Klasa XXV.** Brody: 3 bony-Polki z krawieczyzną. — Nowy Sącz; 1 bona z ukończoną 9 kl. o skromnych wymaganiach, 1 nauczycielka-bona, do języków niem. franc., nauki fortepianu i polskiego, 1 nauczyciel do szkół ludowych, średnich, nauki fortepianu, do języka francuskiego i włoskiego.

Sprawozdanie Min. rolnictwa

o stanie zbiorów, zasiewow i upraw z połowy listopada 1908

(streścił Dr. J. P.).

Około 20. października w całej monarchii zapanowały mrozy od 6—12° R., z tą jedynie różnicą, że w Galicyi i Bukowinie poprzedziła te mrozy chłodna słota, w innych prowincyach posucha połączona z ciepłem — i z tą dalszą różnicą, że w Galicyi wschodniej i Bukowinie upadł przytem śnieg na 50 cm. wysokości — podczas gdy w krajach alpejskich i Sudetach panowały suchę mrozy.

Z końcem października pogoda wszędzie była piękna, lecz już pierwszych dni listopada przyszły powtórne mrozy i śniegi, które to ostatnie oszczędziły tylko okręgi gór kruszcowych w Czechach.

To niezwykłe o tej porze zjawisko natury wpłynęło wszędzie bardzo niekorzystnie na rozwój robót rolnych. Do połowy listopada siew oziminy nigdzie nie był ukończonym. Nigdzie też nie zdołano w zupełności zebrać kartofli i buraków, a miejscami nawet kukurydzy.

Wszędzie prawie stan zasiewów ozimych przedstawia się bardzo słabo, a nawet licho — tylko wcześnie posiane żyta rokują dobre przezimowanie — natomiast późne zasiewy w znacznej części nawet nie powschodziły.

Liczą, że około 30% roli przygotowanej pod oziminy, zwłaszcza w Galicyi i na Bukowinie, pozostały nieobsiane.

Rzepaki utrzymały się dobrze — miejscami uszkodziły je myszy.

Zbiór kukurydzy jest przeważnie dobrym, cho-

ciaż bardzo rozmaity. Na Bukowinie około 10% zostało pod śniegiem na polu.

Zbiór kartofli w nizkich położeniach i na ziemiach ciężkich wypadł źle, w krajach alpejskich, w Czechach, na Morawach i na Szląsku dobr.e. W Galicyi i Bukowinie rezultat słaby. Liczą, że 10—20% pozostało w ziemi, a około 25% wykopanych ucierpiało od mrozów.

Zbiór buraków cukrowych w całej monarchii był utrudnionym, w jednych krajach z powodu niezwykłej twardości roli, u nas z powodu braku robotnika. Rezultat ogólny, który powinien był być bardzo dobrym, zawiódł, bo znaczna część pozostała w ziemi i znaczna część nadmarzła.

Kapusta udała się tyko w Galicyi, na Bukowinie, a częściowo w Czechach i Morawach, zresztą zawiodła, ale i tam, gdzie była piękną, w znacznej części zmarzła lub została pod śniegiem.

Koniczyna tegoroczna wygląda przeważnie dobrze, zbiór na ziarno koniczyny zeszłorocznej jest przeważnie lichy.

Owoce, zwłaszcza jabłka, ale także śliwki, czereśnie i wiśnie (prócz gruszek) dały zbiór niezwykle obfity. Jednak w Niższej Austryi i Styryi 30—50% późnych owoców zmarzło na drzewach.

Wiadomości handlowe.

Z Oddziału handlowego.

Oznajmiamy niniejszem,że mamy do zbycia za przystępną cenę nieużywaną jeszcze maszynę do czyszczenia koniczyny od kanianki „Cuscuta" Nr. 2 wyrobu Robera. — Dostarczamy kukurydzę, otręby i makuchy konopne, rzepakowe lniane i słonecznikowe. - Przyjmujemy zamówienia na węgiel kamienny i koks, parniki do kartofli, sieczkarnie, krajacze do buraków, młócarnie oraz wszelkie inne maszyny i narzędzia rolnicze. — Specyalne oferty wysyłamy na żądanie odwrotnie.

Agencya sprzedaży materyału rzeźnego przy Komitecie we Lwowie.

Dnia 20. listopada wysłano do Pragi 77 sztuk trzody chlewnej włościan z powiatu Tłumacz. Dnia 23. listopada zakupiono na jarmarku w Tyśmienicy dla Wp. Bronisława Kopczyńskiego do Roznoszyniec pow. Tarnopol 14 sztuk wołów za kwotę 3611 K.

Uwaga: Od JWP. Władysława Czaykowskiego, otrzymaliśmy następujące pismo: „Miło mi donieść Prześwietnemu Komitetowi, że jestem zadowolony z wyniku knpna wołów przez Agencyę i szczerze radzę potrzebującym, by załatwienie kupna Agencyi powierzali.

Staraniem Organizacyi Głównego Zarządu Kółek rolniczych.

Dnia 11. listopada sprzedano we Wiedniu z pow. Sanok 58 sztuk trzody włościańskiej za kwotę 4450 K 08 h. Dnia 19. listopada sprzedano we Wiedniu z pow. Rymanów, Łańcut i Przemyśl 316 sztuk trzody włościańskiej za kwote 25.140 K 98 h. Razem 374 sztuk świń za kwote 29.591 K 06 h.

Rolnicza Agencya sprzedaży materyału rzeźnego w Wiedniu.

Sprawozdanie targowe z 23. listopada 1908.

Spęd: wynosił 4.841 sztuk. Według gatunku: 3.295 wołów: 748 buhajów; 679 krów; 119 bawołów. Razem 4.841 sztuk.

Ceny w koronach za 100 kg. żywej wagi.

Woły niemieckie prima: 81—96; secunda: 68—80; tertia 56 do 66; wyjątkowo: 100—00, woły węgier. siwe prima: 66 81: secunda; 54—63; tertia 46—52; wyjątkowo: 00—00, woły węgier. zabarwione, prima: 82—97; secunda: 66—78; tertia: 52—62; wyjątkowo: 102 00 woły galicyjskie: prima: 76—85; secunda: 66—74: tertia: 60—64; wyjątkowo 88—96; buhaje prima: 60—68; secunda i tertia: 54—58; wyjatkowo: 72—00; krowy prima: 52—66; secunda i tertia 46—50; wyjątkowo: 68—80; bawoły prima: 30—36; secunda i tertia: 20—24; wyjątkowo: 38—40; woły z paszy: 40—60; bydło drobne 26—56

Uwaga: Spędzono ogółem 407 sztuk więcej niż w zeszłym tygodniu. Buhaje prima przy małem zapotrzebowaniu straciły o 2—3 K, secunda i bydło drobne o 3—4 K. Również opasy prima z tej samej przyczyny sprzedawano o 1—2 K, secunda o 3—5 K taniej; zaś bydło z paszy o 2—4 K taniej. Nie sprzedano sztuk 367.

Targ nierogacizny na St. Marx dnia 24. listopada 1908.

Spęd wynosił łącznie 18.395 sztuk.

Płacono za 1 kg. żywej wagi w halerzach: opasy prima 102—104 h, wyjątkowo 105 h, opasy średnie 96—100 h, opasy stare 92—97, lekkie 86—95, podświnki 74—102, wyjątkowo 104 h.

Targ bydła w Pradze.

Sprawozdanie targowe z dnia 23. listopada 1908. — Spęd bydła rogatego wynosił ogółem 396 sztuk, a w szczególności 249 czeskiego, i 147 galicyjskiego.

Za bydło czeskie płacono w halerzach za kg. żywej wagi: woły od 60—84, prima 85—92 wyjątkowo 94; buhaje od 56—66; krowy od 54 — 68; bydło galicyjskie: woły od 40 — 61, buhaje od 42 — 64, krowy od 40— 62; młode jednoroczne woły i jałówki od 33 — 40; za sztukę bydła chudego od 76—100 K. Przebieg targu był słaby, nie sprzedano sztuk 5.

Targ mięsny z dnia 23. listopada 1908.

Ceny w halerzach za 1 kg. martwej wagi. Sprzedano 167 sztuk owiec od 76—104, 160 szt. cieląt od 108—124, wyjątkowo 132, (z potrąceniem 7—10 kg. na sztuce); 2530 kg. mięsa wieprzowego, a to z czeskich świń od 128—136, z galicyjskich 124—144; 31 500 kg. mięsa, a mianowicie: wołowego: przednie 100—128, tylne 120—152, z buhajów: przednie 80—92, tylne 88—104; z krów: przednie 68—96, tylne 80—120, mięso z jednorocznych byczków i jałówek: przednie 60—80, tylne 76—100. Przebieg targu był pośredni.

Targ bydła w Morawskiej-Ostrawie dnia 18. listopada 1908.

Ceny w koronach za 100 kg żywej wagi. — Spęd wynosił 9?7 sstuk bydła opasowego, a mianowicie: 41 bydła młodego, 42 buhajów, 238 wołów, 226 krów, 87 cieląt, 292 świń, 11 owiec. Sprzedano dla Morawskioj-Ostrawy 179, a na zewnątrz 676. Płacono za; bydło młode 38 50, buhaje 52—70, woły 44—72, krowy 30—76, cielęta 80—100, świnie 9?—108, owce 00 00: Nie sprzedano 65 sztuk bydła rogatego, 6 świń, 00 cieląt, 11 owiec.

Lwów, dnia 25. listopada 1908. Na dzisiojszy targ spędzono wołów 92, buhaji 27, krów 44, razem bydła rogatego rosłego sztuk 163, jałownika 187, cieląt 67, owiec i kóz 0, nierogacizny 19, razem 436. Woły opasowe płacono po 60·00 — 63·00 k. woły z paszy chude po 50 — 59, buhaje po 50—60 kor., krowy po 48 58 kor., jałownik po 46 — 56 kor., cielęta po 62 — 96 kor., nierogaciznę po 80 90 kor., barany para po 00·00 kor. wszystko za 1 cetnar metryczny żywej wagi.

Wiedeńska roln. giełda zbożowa z dnia 24. listopada 1908.

Za 50 kg. w koronach.

Pszenica (cisańska 78 82 kg) 13·30—13·85; (banatka 78 -81 kg) 13·10—13·50; (słowacka 76—80 kg) 12·65—13·20; (niższo-austryacka 76—79 kg) 12·45—12·85.

Żyto (słowackie 72—75 kg) 10·65—10·80; (węgierskie 71 74 kg) 10·60—10·85; (austryackie 72—75 kg) 10·50—10·75.

Jęczmień (browarniany) 7·90—8·40; (pastewny) 7·40—7·75.

Owies (węgierski pierwszej sorty) 9·35—9·65; (prima) 9·05 9·25 (średni) 8·85—9·10 (pośledniejszy) 8·70—8·85;

Siano z 21/11. (prasowane, węgierskie, kwaśne) 4·00—4·20 (półsłodkie) 4·30—4·50; (morawskie półsłodkie) 4·40—4·50; (niższo-austryackie półsłodkie) 4·30—4·40; (słodkie) 4·70—4·90

Słoma (prasowana, pszeniczna) 2·30—2·40; (żytnia) 2·50—2·60 (jęczmienna) 2·50—2·60; (owsiana) 2·50—2·60; (żytnia wiązana) 3·00—3·25.

Makuchy (rzepakowe) 7·50—8·25; (lniane) 8·75—9·00.

Grys (pszenny drobny) 6·15—6·40; (grubszy) 6·35—6·60; (żytni) 6·20—6·50.

Ceny zboża w Niemczech

według sprawozdania niemieckiej Rady rolniczej, w markach za tonnę dnia 23. listopada 1908.

Miejscowość	Pszenica	Żyto	Jęczmień	Owies
Królewiec . . .	000·00	165·5	159	156
Gdańsk	211—212	165·5—166	172—180	164—168
Szczecin	191—202	169—169	—	153—162
Poznań	199—203	165	181—000	158—000
Wrocław	205	172	180 brow. 150 past.	160—000
Berlin	204—207	169—171	—	168—176
Drezno	200—210	164—172	183 — 196 brow. 150 — 155 past.	160—168
Hamburg	202	169	—	162—171
Mannheim . . .	217·5	170—182·5	—	162·5—172·5

Sprawozdanie tygodniowe Izby handlowej i przemysłowej we Lwowie.

Cena za 50 kg. w koronach bez opłaty akcyzowej. Od 16. XI. do 22. XI. 1908. — Pszenica 11·15—11·40; Żyto 9·45—9·75; Jęczmień: brow. 7·50—8·50, past. 7·00—7·30, Owies 7·10—7·40, Groch do gotowania 9·00—10·50, Wyka 7·00—7·50, Koniczyna: czerwona 55·00—65·00, biała 40·00—48·00, szwedzka 65·00—75·00. Rzepak zimowy 14·00—14·25. Lnianka 10·00—10·25. Nasienie lniano 9·75—10·00. Nafta zwykła 12·00—13·00, salonowa 14·00—16·00.

Ceny giełdowe masła w Wiedniu dnia 19. listopada 1908.

Za 1 kg. płacono: I. (deserowe prima) 2·60—2·75; II (deserewe secunda) 2·35—2·60; III. (stołowe) 2·10—2·30; IV. (kuchenne lepsze) 1·90—2·05, V. (kuchenne gorsze) 1·70—1·80.

Uwaga: Podaż cokolwiek więcej znajduje odbiorców, ale ceny nie poprawiły się, w której to mierze odbyła się ankieta wiedeńskich handlarzy masła, której narady wówczas nie doprowadziły jeszcze do ostatecznego wyniku.

Targi chmielu.

W koronach za 50 klg.

Lwów: 16/XI—22/XI. 32·00—40·00, w Zatecu natomiast i Norymberdze bez interesów.

Ceny spirytusu paritas Husiatyn.

Sprawozdanie Związku przedsiębiorców gorzelni rolniczych z dnia 26. listopada 1908. — Spirytus gotowy kontyngentowany 53·00 53·50 kor., ekskontyngentowy 33·00—33·50 kor.

Nakładem c. k. Galicyjskiego Towarzystwa Gospodarskiego.
Odpowiedzialny redaktor: Dr. cam. August Rodakiewicz.